

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc czerwiec w ekspedycji 1 złoty z odnośnym przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprzewidzianych przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu pracy przerwaniu komunikacji strzymującej nie ma prawa żądać po-
zaterminowych dostawek gazety, lub zwrotu —
— ceny — abonamentu.
— Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada —

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 204 252

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) — 10 groszy, za rel. lin. na stronie 2-3-mowej w wiadomościach poczynnych 30 groszy, na 1-iej stronie 50 groszy. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, w środę i piątek. Skrzynka poczt. 23 — Redakcja i Admini-
— stracja znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. Tel. 80

Nr. 66

Wąbrzeźno, sobota 6 czerwca 1925.

Rok V

O wydalenie optantów.

Za kilka tygodni rozpocznie się jak wiadomo pierwszy okres wydalenia optantów niemieckich na podstawie konwencji wiedeńskiej. Osoby podlegające temu zarządzeniu otrzymały już odnośne przypomnienia urzędowe. Lecz i teraz jeszcze — w ostatniej chwili — optanci niemieccy usiłują odwrócić od siebie niennikniony wyjazd i z niebywałą natarciwością zarzucają kompetentne władze polskie wnioskami o przedłużenie pobytu w Polsce. Ma się rozumieć, że władze nasze stojąc ściśle na gruncie postanowień konwencji wiedeńskiej, wniosków tych nie uwzględniają. Co jednak jest w wysokim stopniu pożałowania godnym, to fakt, że w bardzo wielu wypadkach wnioski optantów doznają osobistego poparcia u władz ze strony Polaków, niejednokrotnie osób na poważnych stanowiskach wpływowych, a nawet skądinąd

zasłużonych. Bodaj, że każdy Niemiec znalazł sobie w ten sposób gorliwego orędownika i obrońcę — Polaka. Trudno uwierzyć, aby z łona tego społeczeństwa, które przez lata całe walczyło o wydalenie optantów, teraz, gdy chwila decydująca nadeszła, miały wychodzić wpływy starające się powstrzymać wykonanie tego wydalenia. Przecież takie postępowanie nietylko wyrządza nam szkodę polityczną i materialną, — ale przedewszystkiem kompromituje nas w wysokim stopniu i ośmiesza.

Gdyby to nieobywatelskie zachowanie się Polaków występujących w obronie Niemców optantów ustać nie miało — nie zawahamy się podać do publicznej wiadomości nazwiska odnośnych osób, a czynności ich napiętnować, jak na to zasługują.
Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Wojna angielsko-bolszewicka?

„Izwestija“ piszą, że niemal się zaczęła. W każdym razie jest spodziewana w najbliższym czasie.

Ryga. W ostatnim czasie bolszewicy wykazują wielki niepokój z powodu spodziewanej wojny Sowdepji z Anglią.

„Izwestija“ świeżo ogłosiły charakterystyczny artykuł, w którym autor twierdzi, że wojna między Rosją i Anglią właściwie już się rozpoczęła na terytorjach granicznych z Persją i na dalszym południu. W każdym razie terytoria te uważane są za teatr formalnych działań wojennych, które możliwe są już niedługo, niemal z minuty na minutę.

Premjer Grabski nie chce wielkich zmian w rządzie.

Prawica przeciw kandydaturze prof. Makowskiego. Na ministra bez teki lansują senatora Kasznice i b. min. pracy Darowskiego. Pan Ratajski nie ustąpi.

Warszawa. Przesilenie rządowe na stanowisku ministra bez teki nie zostało zlikwidowane. Kandydatura prof. Makowskiego spotkała się ze sprzeciwem stronnictw prawicowych, które na stanowisko opróżnione przez p. Thugutta wymieniają sen. Kasznice. Wymieniana jest również kandydatura p. Darowskiego, obecnie wojewody łódzkiego. Ustąpienie min. Ratajskiego, czego domaga się PPS, nie jest przewidziane, gdyż pociągnęłoby za sobą dalsze przegrupowania w rządzie, czego nie życzy sobie premjer Grabski, chcąc przesilenie zlokalizować.

Hindenburg nie zgodzi się na osłabienie armji.

Nacjonaliści grożą wystąpieniem z rządu.

Berlin. Nota o rozbrojeniu Niemiec wywołała w prasie prawicowej gwałtowne protesty. Pisma prawicowe oświadczają, że nacjonaliści niemieccy zdecydowani są wystąpić z rządu i obalić go, gdyby zamierzał on zgodzić się na zdanie zawarte w nocie o rozbrojeniu Niemiec. Jednocześnie pisma nacjonalistyczne wyrażają przekonanie, że Hindenburg nigdy nie podpisze rozporządzeń, które okaleczyłyby armję niemiecką.

Śnią im się dawne barwy cesarskie...

Berlin. Pisma donoszą, że w kołach ludowych i nacjonalistycznych omawiana jest myśl przeprowadzenia plebiscytu w sprawie barw narodowych Rzeszy niemieckiej. Ponieważ konstytucja wymaga dla zmiany barw większości, wynoszącej więcej niż połowę wyborców, uprawnionych do głosowania, czyli około 2 milionów głosów, w kołach prawicowych panuje optymizm co do wyników takiego głosowania.

Jak się pielęgnuje niemieczkę...
1000 000 marek na obronę Niemców
za granicą.

Kufstein. We wtorek odbył się tutaj ogólny zjazd towarzystw dla pielęgnowania niemieczki za granicami Rzeszy niemieckiej. W zjeździe tym brało udział około 10.000 osób. Sprawozdanie zarządu zaznacza, że w końcu r. 1914 budżet towarzystwa wynosił 140.000 mkn, a w r. ub. doszedł już do 640.000, zaś w r. bież. podniesie się jeszcze do 1.000.000. Wzrost zainteresowania dla sprawy niemieczki za granicą wynika, zdaniem zarządu związku z jednej strony ze zmian, jakie się dają zauważyć w ostatnich czasach w opinii publicznej Niemiec, a z drugiej strony ze znacznego wzrostu liczby Niemców przebywających za granicami Rzeszy.

Sprawozdanie uskarża się, że prześladowanie niemieczki w Włoszech, Polsce, Rumunji, Czechosłowacji i w krajach bałtyckich jest bardzo wielkie.

Trzeba więcej pracować i oszczędzać.

za wiele przywozimy obcych towarów do kraju.

Według obliczeń urzędowych, w roku bieżącym nasz obrót towarowy z zagranicą przedstawia się bardzo niekorzystnie dla nas. Do kraju sprowadzamy daleko więcej towarów niż wywozimy. Wskutek tego kraj nasz zadłuża się za granicą coraz bardziej.

Licząc okrągło, przywieźliśmy w miesiącu styczniu towarów zagranicznych za 172 i pół miljonów złotych, a wywieźliśmy tylko za 107 i pół miljonów złotych, zrobiliśmy więc w tym miesiącu 65 milj. zł. długu. W lutym przywóz był za 151 milj., wywóz tylko za 103 milj., znów więc dług zrobiliśmy na 48 milj. zł.

W marcu przywieźliśmy za 190 milj., a wywieźliśmy za 120 milj. zł., nowego długu więc zrobiliśmy w tym miesiącu na 70 miljonów złotych. Razem w całym pierwszym kwartale przywieźliśmy towarów zagranicznych za 514 milj. zł., a wywieźliśmy za 331 miljonów wskutek tego dług nasz w tym kwartale wynosi 183 miliony złotych.

Jak tak dalej będziemy gospodarować, to zadłużymy się za granicą tak mocno, że nam nikt już dalej kredytować nie będzie. Wtedy byłoby z nami i z naszymi pieniędzmi bardzo źle. Trzeba więc temu jaknajprędzej zaradzić.

A w jaki sposób?

Oto przedewszystkiem cały naród musi jak najmniej kupować towarów zagranicznych. Wszystkie towary, które tylko można, należy kupować w kraju i z fabryk krajowych. Od naszych kupców powinniśmy żądać, żeby zawsze trzymali na składzie wyroby polskie — nie zagraniczne. Kupując wyroby krajowe, dajemy zaro-

bek polskim fabrykom i polskim robotnikom w naszym kraju, kupując zaś towar zagraniczny, dajemy zarobek i zysk obcym, często nawet naszym wrogom (np. Niemcom.)

Przez to, że nie zważamy przy kupnie, jakiego pochodzenia są towary przez nas kupowane, zmuszamy naszych robotników do szukania pracy i chleba za granicą, do pracowania na zagranicznych fabrykantów! A jednocześnie sami ubożejemy i zadłużamy się u obcych. Tak być nie może! Musimy dbać o to, żeby polski grosz szedł tylko do polskiego kupca i rzemieślnika, za polski towar.

Najgorsze ze wszystkiego jest to, że z zagranicy przywozimy różne towary zbytkowne, bez których można się wogóle obejść (np. wino, czekolada, pomarańcze, owoce, perfumy, przeróżna galanterja.) Na przywóz tych towarów powinien rząd nałożyć wysokie cła, żeby w ten sposób ograniczyć ich przywóz do kraju. Biedny naród tych rzeczy nie używa, a więc bogaci mogą się też obejść bez nich doskonale, a kto nie chce, ten niechaj płaci cło.

Najważniejszą jednak rzeczą jest powiększenie naszej pracy w ten sposób, żebyśmy mogli z kraju wywozić nasze płody i wyroby za granicę. Musimy tak dobrze pracować, jak pracują ludzie za granicą. Nasze wyroby i towary nie powinny być droższe od zagranicznych, bo inaczej nikt ich kupować nie będzie.

Pamiętajmy, że tylko usilną pracą i oszczędnością zbudujemy dobrobyt własny i potęgę państwa.
Z. Tomaszewski.

Niemieckie adresy.

W prasie naszej poruszano już niejednokrotnie sprawę przesyłek pocztowych z Niemczech, na których miejscowość polska podana była w brzmieniu niemieckim. Opinia publiczna zwracała się przeważnie przeciwko naszym urzędom pocztowym i od nich domagała się, aby wogóle nie doręczała takich przesyłek.

Dla informacji przypominamy, że poczta Polska jest chwilowo związana pod tym względem międzynarodowymi przepisami pocztowymi. Póki Międzynarodowe Biuro Pocztowe w Bernie szwajcarskim nie ogłosi spisu polskich urzędników pocztowych, polskie Dyrekcje Poczty i Telegrafów nie są kompetentne wydać zarządzenia, aby urzędy pocztowe zwracały przesył-

ki o adresach niemieckich bez usiłowanego doręczenia.

Natomiast wskazaniem jest aż do czasu ostatecznego, uregulowania, aby adresaci nie przyjmowali doręczanych im przesyłek o niemieckich adresach, lecz na nieotwartych opakowaniach wzgl. kopertach umieszczali notatkę „nie przyjmuję“ zaopatrzoną w podpis własnoręczny i tak zwracali urzędowi pocztowym wzgl. doręczycielom. Tak postępuje już wiele odbiorców. Tą też drogą wywrze się najskuteczniejszy nacisk na miarodajne czynniki, aby tem prędzej i energiczniej zażądały od berneńskiego Biura Pocztowego ogłoszenia spisu polskich urzędów pocztowych. —

†
Za duszę ś. p.
Józefa Zienkiewicza
zmarłego, dnia 20 maja 1925 r. w Krakowie
i tamże pochowanego, odbędzie się dnia 8 czerwca
o godz. 7-mej rano w kościele parafjalnym
Uroczyste nabożeństwo żałobne
na który to smutny obrządek zaprasza Kolegów,
Przyjaciół i Znajomych pozostała
Żona i synowie.
Wąbrzeźno, dnia 6 czerwca 1925 r.

Wiadomości urzędowe
miasta Wąbrzeźna.

Rozporządzenie.

dotyczące zakazu sprzedaży napojów alkoholowych.

Na mocy § 132 ustawy o ogólnym zarządzie kraju oraz na zasadzie art. 7. ustawy z dnia 23. IV. 1920 r. (Dz. Ust. nr. 37. poz. 210) dotyczące zakazu sprzedaży napojów alkoholowych, zakazuje się niniejszem sprzedawanie lub podawanie napojów alkoholowych oprócz piwa w czasie trwania przeglądu wojskowo-lekarskiego w Wąbrzeźnie w dniach 8, 9 i 10 czerwca 1925 r. oraz podczas dodatkowego przeglądu w dniu 24 czerwca 1925 r.

Wszelkie przekroczenia przeciw powyższym przepisom karane będą według przepisów ustawy z dnia 23. IV. 1920 r. (Dz. Ust. nr. 37. poz. 210) dotyczącej sprzedaży napojów alkoholowych.

L. dz. 2018. 25. III.

Wąbrzeźno, dnia 22 maja 1925 r.

Zarząd policyjny
SCHWARZ, burmistrz.

Ogłoszenie.

Do rejestru praw majątkowych strona 911 wpisano:

Na podstawie umowy majątkowo-małżeńskiej z daty Wąbrzeźno, dnia 18 lutego 1925 r. Stanisław i Stefanja, małżonkowie Goleń, rolnicy z Książek powiat Wąbrzeźno zawarli układ o całkowitą wspólność majątkowo-małżeńską w myśl przepisów ustawy cywilnej z wykluczeniem trwającej nadal wspólności majątkowej.

Wąbrzeźno, dnia 18 lutego 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Ogłoszenie.

Do rejestru praw majątkowych strona 914 wpisano:

Na podstawie umowy majątkowo-małżeńskiej z daty Toruń, dnia 29 marca 1922 r. i Wąbrzeźno, dnia 12 maja 1925 r. Józef i Bronisława, urodzona Kurzydło, małżonkowie Rybka, rolnicy z Książek, pow. Wąbrzeźno zawarli układ o całkowitą wspólność majątkowo-małżeńską w myśl §§ 1437 — 1518 ustawy cywilnej.

Wąbrzeźno, dnia 18 maja 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Państw. Gimnazjum Humanistyczne w Wąbrzeźnie

Egzaminy wstępne na rok szkolny 1925/26 odbędą się do klasy I-ej w czwartek dnia 25 czerwca br., do wszystkich innych klas w piątek, dnia 26 br., od godziny 8-ej rano począwszy.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja zakładu do dnia 20 czerwca br. codziennie od godz. 12 do 1 w południe.

Przy zgłoszeniu należy złożyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 3) świadectwo, odejścia ze szkoły, do której uczeń poprzednio uczęszczał. Jeżeli uczeń pobierał naukę prywatnie, powinien przedstawić poświadczenie dotychczasowej nauki, oraz w razie przekroczenia 14-go roku życia świadectwo moralności, wydane przez swój urząd parafjalny lub gminny.

Do klasy I-ej przyjmuje się młodzież w wieku od 9 i pół do 12 lat, do klas następnych młodzież odpowiednio starszą.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu wolno go powtórzyć dopiero po roku i to do tej samej klasy. Nadużycia w tym względzie mogą pociągnąć za sobą daleko idące następstwa.

Egzamin wstępny do klasy I-ej jest bezpłatny, bezpłatnym jest również egzamin wstępny do klasy IV, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy szóstej względnie siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej.

Taksa za egzamin wstępny do klas II-VII wynosi 10 zł., do klasy VII 20 zł. Taksa egzaminacyjna, płatna przed rozpoczęciem egzaminu, zwrotowi nie podlega.

Przy egzaminie wstępnym do klasy I-ej powinien uczeń wykazać następujące wiadomości:

a) **Z religji:** znajomość pacierza, zasadniczych praw wiary i najważniejszych faktów z Starego i Nowego Testamentu;

b) **Z języka ojczystego:** płynne, wyraźne i z zrozumieniem rzeczy czytanie, oraz opowiadanie treści wyznaczonego ustępu, który nie przekracza zakresu wymagań, stawianych w trzech najniższych klasach szkoły powszechnej; napisanie dyktanda lub lekkiego wypracowania z zakresu pojęć i słów, znanych uczniowi, bez rażących błędów ortograficznych, z uwzględnieniem najważniejszych znaków pisarskich; rozpoznanie części mowy, mianowicie: rzeczownika, przymiotnika, czasownika i przysłówka, oraz najważniejszych części zdania (podmiot, orzeczenie, rozróżnianie liczby pojedynczej i mnogiej; odmiana regularnego rzeczownika; rodzaje rzeczowników; stopniowanie przymiotników; główne formy czasownika w trybie orzekającym.

c) **Z rachunków:** pisanie liczb do 2000, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitymi; dzielenie dzielnikiem jedno- i dwucyfrowym; znajomość małej tabliczki mnożenia, oraz najważniejszych miar i wag.

Baczność! Baczność!

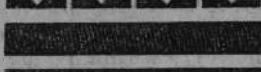
— Książki — dla mleczarń

poleca

Eksped. „Głosu Wąbrzeskiego“.

Oszczędzaj okładaj każdy zbytni złoty,
A gdy do tego nabierzysz ochoty,
Będzie z skutku radość i korzyść nielada,
Bo gdy się złotych uzbiera gromada,
To jako człek starszy, albo jeszcze młody,
W posiadanie się własnej dostaniesz zagrody,
To zaś niebie swobodę — zamiast złej niewoli.
Napewno jaśniejszej wnet dożyjesz doli,
Drogą Twemu sercu będzie własna chała,
Zapanuje dobrobyt w niej oraz oświata,
I spokój i szczęście; — ak zimą jak w wiosnie
Będzie Ci błogo, miło i radośnie
Gromadę więc pilnie weźmij więcej pieniędzy,
A z czasem dawnej pozbędiesz się nędzy.
Przesyłaj je skwapliwie do naszej Spółdzielni,
Jak to czynią wszyscy, co są światli, dzielni —
Ona Ci raś w potrzebie złotych dopożyczy,
Bo i ziemi i szczęścia Tobie szczerze życzy.
Oszczędności przesyłać na nasze
konto nr. 206.780 P. K. O. Poznań.
Zarząd Kasy Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadn. w Grudziądzu (Tuszewo.)
(-) Romuald Wasilewski.
(-) Fr. Młynarski. (-) P. Pawelec.

Ucznia

z wykształceniem
gimnazjalnym przyjmie
K. Głowacki
Drogerja

Pasterza

na ordynarję
z czeladnikiem od 16
do 17 lat przyjmie
zaraz
Juljan Przystalski
Folengi p. Wąbrzeźno

Wykonują prace
ręcznych robótek
Siudowska
Grudziądzka 35.

Czytajcie
Głos Wąbrzeski

Niniejszem komunikujemy, iż zleciliśmy sprzedaż naszych fabrykatów na okolicę Radzyn i Wąbrzeźno
Firmie Bronisław Mederski
Radzyn, telefon nr. 16.
aby dać możność naszej Klienteli zaopatrzenia się w dobry i tani towar. F-a Mederski sprzedaje nasze wyroby po wyłącznie fabr. cenach.
Venske i Dudaj, Fabryka tektury dachowej
Grudziądz.

Zalączając do powyższego sprzedaje po cenach fabrycznych wszelkie gatunki papy dachowej, smoły, lepniku i t. p.
B. Mederski, Radzyn -- telefon 16.
Informacyj udziela także Mederski tartak Wąbrzeźno, telefon 40.

Kilka dziewcząt
do nakładania
mogą się zaraz zgłosić. Ci którzy
pracowali w drub. mają pierwszeństwo.
Administracja „Głosu Wąbrzeskiego“.

Licytacja przymusowa.
We wtorek, dnia 9 czerwca b. r. o
godz. 11 przed poł. sprzedaje w drodze
przymusowego przetargu największej
dającemu za zapłatę gotówką
w Wąbrzeźnie ul. Pomorska nr. 2
(w podwórzu)

ciężarowy
samochód
Józefowicz, kom. sądowy.

Licytacja przymusowa.
We wtorek, dnia 9 czerwca br. o godz.
11³⁰ przed południem
sprzedaje w drodze przymusowego przetargu
największej dającemu za zapłatę
gotówką w Wąbrzeźnie ul. Chełmińska
fabryka maszyn Stroński

młocarnię (konną)
Józefowicz, kom. sądowy.

Licytacja przymusowa
W środę, dnia 10 czerwca b. r. o
godz. 12 w połud. sprzedaje w drodze
przymusowego przetargu największej dającemu
za zapłatę gotówką na majątku
Makswałd pow. Wąbrzeźno tam
w przechowaniu znajdujący się
fortepjan

Józefowicz, kom. sądowy
w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.
We wtorek, dnia 9 czerwca b. r. o
godzinie 10 przed połud. sprzedaje
w drodze przymusowego przetargu
największej dającemu za zapłatę gotówką
w Wąbrzeźnie na Rynku
kilka beczek do wody, drybusy i wanny (wszystko nowe rzeczy.)
JÓZEFOWICZ, komornik sądowy